

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

XLII. Praeceptum Ludovici Pij Imperatoris pro Ecclesia Brivatensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

dentia Imperator Augustus. Si erga loca divinis cultibus mancipata propter amorem Dei ejusque mercedem locis sibi famulantibus beneficia opportuna largimur, præmium nobis apud Dominum æternæ remunerationis rependi non diffidimus. Idcirco notum esse volumus omnium fidelium nostrorum præsentium scilicet & futurorum magnitudini qualiter vir illustris Rapo Comes nostram adiiit serenitatem, suggerens mansuetudini nostræ eò quòd quidam vir religiosus nomine Bonitus quendam locum heremum, quod dicitur Baniolas, quod est situm in pago Bisuldinensi, ubi antiquitus Ecclesia fundata fuerat, per licentiam Odilonis quondam Comitiss accepisset, & ibidem proprio sudore laborasset, ubi Ecclesiam in honore sancti Stephani protomartyris construxit, & habitationes monachorum & receptacula pauperum ædificavit, & monachos qui sub normam religionis perpetuò ibi degerent constituit. Sed cum idem Abbas divina jussione solo migravit, eligentibus ipsis monachis, ut constituerat venerabilis vir Nimbrius Archiepiscopus, Mercotalem virum venerabilem in eodem monasterio Abbatem constituerunt; quem in nostra præsentia adducens, in manibus nostris eum commendavit; postulans idem Rapo Comes clementiam nostram ut eum cum prædicto monasterio & monachis ibi degentibus, unà cum rebus quæ tam ipsi ex heremo traxerunt, vel ex adpensionem acceperunt, quàm & de donatione Comitiss vel de quolibet legali adtractu præsentis tempore justè & rationabiliter possidere videntur, sub mundeburdo & defensione atque immunitatis tuitione constitueremus. Cujus precibus libenter adquevinus, & ita in omnibus concessimus, atque super hoc præceptum nostrum constituimus. Quapropter præcipientes jubemus ut memoratus Mercotalis Abbas cum monachis sibi ad regendum commissis, sive cum rebus ad dictum monasterium legaliter aspicientibus, sub nostro constituere mundeburdo & immunitatis defensione, ut nullus quilibet ex judiciaria potestate in Ecclesias, aut loca, vel agros, seu reliquas possessiones memorati monasterij, quas moderno tempore infra ditionem imperij nostri justè & legaliter possidet, & quæ deinceps in jure ipsius sancti loci voluerit divina pietas augere, ad causas audiendas, vel freda exigenda, aut mansiones vel paratas faciendas, aut fidejussores tollendos, aut homines ipsius monasterij distringendos, nec ulla redhibitiones aut illicitas occasiones requirendas nostris & futuris temporibus ingredi audeat, vel ea quæ supra memorata sunt penitus exigere præsumat. Sed liceat memorato Abbati suisque successoribus res prædicti monasterij sub immunitatis nostræ defensione quieto ordine possidere. Et quandoquidem divina vocatione supradictus Abbas vel successores ejus de hac luce migraverint, quando inter se tales invenire poterint qui ipsam congregationem secundum regulam sancti Benedicti regere valeant, licentiam habeant eligendi Abbates; qualiter monachos ibi degentes pro nobis, conjuge, proleque nostra vel pro stabilitate totius imperij nostri jugiter Domini misericordiam exorare delectet. Et ut hæc auctoritas nostris futurisque temporibus Domino protegente valeat inconvul-

Tom. II.

sa manere, de annulo nostro subter jussinas sigillari.

Durandus Diaconus ad vicem Fredogisf Abbatis recognovit.

Data tertio Idus Septembris anno Christo propitio decimo imperij Domini Ludovici piissimi Augusti, Indictione prima. Actum Attiniaco palatio regio in Dei nomine feliciter. Amen.

X L I I.

Præceptum Ludovici Pij Imperatoris pro Ecclesia Brivatensi.

IN nomine Domini & Salvatoris nostri Iesu Christi. Ludovicus divina ordinante providentia Imperator Augustus. Notum esse volumus cunctis fidelibus sanctæ Dei Ecclesiæ & nostris seu etiam Deo dispensante successoribus quia postquam comitatum Brivatensem fideli nostro Berengario illustri Comiti concessimus, ille ingenio quo valuit quendam Ecclesiam, ubi sanctus Iulianus martyr corpore requiescit, quæ est constructa in vico Brivatensi non procul a castro Victoriaco, quæ à Saracenis destructa & igne combusta erat, ad pristinum statum reduxit, & in eadem Ecclesia constituit triginta quatuor Canonicos, & in castro prædicto Victoriaco, quam similiter reedificavit, viginti, ut juxta canonicum ordinem Domino militarent & canonicè viverent, quibus dedit * Rex ex beneficio suo, scilicet de rebus prædictæ Ecclesiæ sancti Iuliani, mansos centum, unde eorum necesse sitates fulcirent & sustentationem habere potuissent, videlicet prædictis Clericis in commune sexaginta, & Abbati, quem ipsi pariter super se elegerunt, mansos quadraginta, precibus quibus valuit idem Berengarius fidelis Comes nostram exoravit clementiam ut per nostrum auctoritatis præceptum constitueremus qualiter prædicta centum mansa nullus exinde extractare præsumeret, & ut Abbatem super se Canonici in prædictis locis constituti inter se eligendi licentiam haberent, & ipse Abbas vel congregatio ejus sub nullius ditione fuissent & nemini cuilibet obsequium pro prædictis rebus facerent, nisi tantum ad partem Regis annuatim caballum unum cum scuto & lancea præsentassent, & in postmodum ab omni exactione vel defunctione publica aut privata immunes & liberi essent. Cujus deprecationi, quia justa & rationabilis nobis visa est, aurem accommodare placuit, & hos nostros * imperiosos apices fieri per quos decernimus atque jubemus ut quemadmodum prædictus Berengarius de suprascriptis locis & Abbate atque Canonicis vel rebus ibidem concessit, constituit, atque præordinavit, & à nobis confirmari postulavit, vel quemadmodum superius dictum est, ita deinceps nostris futurisque temporibus Domino auxiliante fixum atque stabile permaneat. Sed & hoc nobis inferere placuit, ut quidquid abhinc futurum in prædictis locis divina pietas per nos aut successores nostros vel per quoslibet liberos & Deum timentes homines largitum atque concessum fuerit, sub eadem conditione sicut superius dictum est consistat. Et ut hanc

An. 825.

Ex chartulario Ec-

clesiæ Bri-

vat. cap.

412.

* Leg. xca

* imperia-

lica.

X X x x

* Leg. hac
n. a. pre-
ceptio et-
que confir-
matio

* nostræ auctoritatis præceptionem atque confir-
mationem per futura tempora inviolabilem atque
inconvulsam obtineat firmitatem, annulo nostro
subter iussimus sigillari. Data cæssio ista 11. No-
nas Junij anno XII. Imperij Ludovici serenif-
simi Augusti, Indictione 111.

X L I I I.

*Charta dotis quam Folradus constituit
Helegrine sponse sue.*

An. 817.
Ex char-
tario mo-
nasterij Ca-
rcaffonensis.

IN Dei nomine. Dulcissima sponsa mea Hele-
grina. Ego enim Folradus filius quondam Eri-
perti ex genere Francorum, & modo habitator
sum in pago Pinnensi. Dum non est incognitum
qualiter per voluntatem Dei vel parentum quon-
dam tuorum te desponsavi & carnali conjugio so-
ciari dispono, propterea dono tibi He. sponsa mea
in honore pulchritudinis tuæ in die nuptiali dotem
dignam atque aptam, hoc est, manfos meos infra
vicum Pinnensem, qui mihi pertinet & ex com-
paratione evenit & data mea pecunia comparavi.
Trado tibi ipsos manfos cum omni integritate sua
& domum dignam ad conmanendum exquisitam
casam unam communitatis, cum omnibus vtenfil-
ibus & vasis, cum omnibus adjacentis ad ipsos
manfos aspicientibus vel pertinentibus, cum ter-
ris & vineis, pomis, cum omnibus quæ super se
habentur vel ad ipsam curtem de Vico pertinent,
& quæ habere vilus sum, vel inantea Deo adju-
vante ibidem parare vel conquirere potero, in
integrum ista omnia superius comprehensa, si nos
Deus carnali conjugio sociari voluerit, in die nup-
tiali tibi dono, trado, atque transcribo ad possi-
dendum, ut quicquid exinde facere volueris, li-
beram & firmissimam in omnibus habeas potesta-
tem. Si quis verò, quod futurum esse non credo,
fuerit in postmodum ego aut aliquis de heredibus
meis, seu quælibet ulla opposita persona contra
hanc cartulam libellum dotis venire tentaverit,
aut eam frangere voluerit, primitus itam Dei in-
currat, & insuper unà cum socio fisco aurum li-
bram unam, argentum pondeta duo multam
componat, & quod repetit non vendicat, sed hæc
cartula libellum dotis omni tempore firma & sta-
bilis permaneat, cum stipulatione subnixa. Vnde
pro stabilitate vestra Audoaldum Notarium scri-
bere rogavimus. Actum in Vico anno regni & im-
perij Domini Ludovici xxx. & primo anno Sup-
ponis Comitum, die v 1111. mensis Junij, Indi-
ctione v. Signum Folradi, qui hunc libellum do-
tis fieri rogavit. Lioto, Majolfus, Aloini, testes.

X L I V.

*Pippini Regis Aquitanorum præceptum pro
monasterio Montisolivi in diocesi
Carcaffonensi.*

An. 818.
Ex archi-
vo monas-
terij Mon-
tisolivi.

Pippinus Deigratia Rex Aquitanorum. Cùm
petitionibus fervorum Dei iustis & rationa-
bilibus divini cultus amore favemus, superna nos
gratia pro his muniri non dubitamus. Proinde no-

verit omnium fidelium nostrorum tam præsentium
quàm futurorum sagacitas quia vir venerabilis
Vvilafredus Abba ex monasterio qui nuncupatur
Mallasti, quod est situm in territorio Carcaffensi
super fluvium Duranum, constructum in honore
sancti Iohannis Baptistæ, cum terminis & adja-
centiis suis, obtulit obtutibus nostris quandam
auctoritatem Domini ac genitoris nostri Ludovi-
ci serenissimi Augusti, in qua erat insertum qua-
liter antecessor suus ipsum monasterium novo
construxisset opere, & propter ejus defensionem
vel propter pravorum hominum illicitas infesta-
tiones in manu ejusdem Domini Imperatoris unà
cum monachis ibi degenibus se commendavit, ut
sub ejus tuitione licuisset eis cum rebus & homini-
bus eorum quietè vivere ac residere, & depreca-
tus est clementiam regni nostri ut prædictum mo-
nasterium unà cum cellulis quæ nuncupantur san-
cti Martini prædicto monasterio subiectis, quæ
sunt sitæ in eodem pago super rivulum Lampi,
sive sanctæ Cæciliæ & sancti Petri, quæ sunt su-
per fluvium Duranum, cum omnibus rebus & ad-
jacentiis sive terminis suis sub nostra suscipere-
mus defensione & immunitatis tuitione. Cujus præci-
bus ob amorem Dei & reverentiam divini cultus
libenter autem accommodare placuit, & hoc no-
stræ auctoritatis præceptum immunitatis atque
tutionis fieri decrevimus; per quod præcipimus
atque jubemus ut nullus iudex publicus vel quilibet
ex judiciaria potestate in Ecclesiis aut loca vel
agros seu reliquas omnes possessiones prædicti
monasterij, quas moderno tempore iuste & ra-
tionabiliter possidet, vel quæ etiam deinceps in
jure ipsius sancti loci voluerit divina pietas auge-
ri, ad causas audiendas, aut fræda exigenda, aut
manfiones vel paratas faciendas, aut hidejussos
tollendos, aut homines ipsius monasterij tam in-
gentos quàm & servos super terram ipsius mon-
asterij in iuste distringendos, nec ullas redhibi-
tiones aut illicitas occasiones requirendas, nostris
nec futuris temporibus ingredi audeat, vel ea quæ
suprà memorata sunt penitus exigere præsumat.
Cedimus etiam eisdem fratribus juxta ipsum mo-
nasterium villas duas, quarum hæc sunt nomina,
villa Signarij, & villa Addarij, cum omni inte-
gritate, ut sicut de ceteris rebus proprietatem faci-
unt, ita de eisdem facere & ordinare vel dispo-
nere valeant. Et quicquid de rebus præfati mon-
asterij fisco sperare potest, totum nos pro æterna
remuneratione præfati monasterio concedimus,
ut in alimonia pauperum & stipendia monacho-
rum ibidem Deo famulantium proficiat in aug-
mentum. Et quandoquidem divina vocatione su-
prædictus Abbas vel successores ejus de hac luce
migraverint, quandiu ipsi monachi inter se tales
invenire potuerint qui ipsam congregationem se-
cundum regulam sancti Benedicti regere valeant,
per hanc nostram auctoritatem licentiam habeant
eligendi Abbates; quatenus pro nobis & totius
regni nostri à Deo nobis concessi stabilitate jugi-
ter Domini misericordiam exorare delectet. Et ut
hæc auctoritas à fidelibus sanctæ Dei Ecclesiæ &
nostris veridè credatur & diligentius conservetur,
manu propria subter firmavimus & anuli nostri
impressionem signari iussimus. Signum Pippini
Regis, Candidus Diaconus ad vicem Hendrici